



www.mevzuattakip.com.tr

Mahalli İdarelerde Görev Yapan Sözleşmeli Personele Uygulanacak Gelir Vergisi İstisnası

Çalışma (Devlet Personel) Uzmanı Serdar UĞURLU tarafından kaleme alınan bu makalede, 25 Aralık 2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 7349 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler kapsamında kamu görevlilerinin gelir vergisine tabi gelirlerinin net asgari ücret kısmından gelir vergisinin, damga vergisine tabi gelirlerinin ise brüt asgari ücret kısmından damga vergisinin istisna tutulacağı düzenlemesi karşısında, mahalli idarelerde görev yapan sözleşmeli personelin ücretlerinin nasıl hesaplanacağı değerlendirilmiştir. *** /// YAZININ TAMAMINI SİTE ÜYELERİ OKUYABİLMEKTEDİR. ÜYELİK İÇİN ÜCRETSİZ KAYIT YAPABİLİR VE YAZIYI OKUYABİLİRSİNİZ /// ***

MAHALLİ İDARELERDE GÖREV YAPAN SÖZLEŞMELİ PERSONELE UYGULANACAK GELİR VERGİSİ İSTİSNASI

Serdar UĞURLU

Çalışma (Devlet Personel) Uzmanı

Giriş

25 Aralık 2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 7349 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler kapsamında kamu görevlilerinin gelir vergisine tabi gelirlerinin net asgari ücret kısmından gelir vergisinin, damga vergisine tabi gelirlerinin ise brüt asgari ücret kısmından damga vergisinin istisna tutulacağı düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme ile “asgari geçim indirimi” uygulamasına da son verilmiştir.

Bu düzenlemeler, kamu görevlilerinin maaş ve ücretlerinin hesaplanmasında değişiklik meydana getirmiş, mahalli idarelerde görev yapan sözleşmeli personelin ücret hesabı

da bu düzenlemeden etkilenmiştir. Bu çalışmada, yeni düzenlemeler çerçevesinde bahsi geçen sözleşmeli personelin ücretlerinin nasıl hesaplanacağı konusu incelenecektir.

1. Sözleşme Ücreti

5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında; *“Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir. Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz. Bu personelin, yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları şarttır. **Bu fıkra uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilecekler net ücret, söz konusu kadro unvanı için birinci derecenin birinci kademesi esas alınmak suretiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre tespit edilecek her türlü ödemeler toplamının net tutarının yüzde 25 fazlasını geçmemek üzere belediye meclisi kararıyla belirlenir.** Genel hükümlere göre birinci dereceden kadro ihdas edilemeyen kadro unvanları için ise o kadro unvanından ihdası yapılmış en yüksek kadro derecesinin birinci kademesi esas alınır ve yapılacak ödemenin azami tutarı yukarıda belirtilen usûle göre tespit olunur. Bu fıkra hükümlerine göre çalıştırılacak personel için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı unvanlar itibarıyla sınırlama getirebilir.”* hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu hüküm kapsamında, Hazine ve Maliye Bakanlığı yeni maaş katsayılarının belirlendiği altı aylık dönemler itibarıyla mahalli idareler sözleşmeli personel net ücret tavanlarına ilişkin genelgeler yayımlamaktadır. 22/01/2022 tarihli ve 6 sıra numaralı Hazine ve Maliye Bakanlığı genelgesi ile de 01/01/2022 - 30/06/2022 dönemi için uygulanacak mahalli idareler sözleşmeli personel net ücret tavanları belirlenmiştir.

Bahsi geçen genelgede sözleşme ücretlerinin net tutarı belirlendiğinden uygulanacak vergi dilimine göre brüt sözleşme ücretleri değişecektir. Ayrıca, sözleşme ücretinden gelir ve damga vergisi kesintisi yapılmaktadır.

2. Gelir Vergisi İstisnası

7349 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler kapsamında “asgari geçim indirimi” uygulamasına son verilmiştir. Bu uygulama yerine, kamu görevlileri dahil tüm çalışanların **gelir vergisine tabi gelirlerinin net asgari ücret kısmından gelir vergisi kesilmemesi** uygulamasına geçilmiştir. Ancak, bu düzenleme gelir vergisi matrahının hesabında bir değişiklik meydana getirmemiştir. Yani, gelir vergisine tabi matrah hesaplanırken gelir vergisine tabi gelirlerin net asgari ücret kısmı matrahtan

indirilmeyecektir. 2022 yılı için aylar itibarıyla uygulanacak gelir vergisi istisnası tutarlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo: Gelir Vergisi İstisnası Tutarları

AYLAR	NET ASGARİ ÜCRET	AÜ KÜMÜLATİF MATRAH	GELİR VERGİSİ İSTİSNASI
Ocak	4.253,40	4.253,40	638,01
řubat	4.253,40	8.506,80	638,01
Mart	4.253,40	12.760,20	638,01
Nisan	4.253,40	17.013,60	638,01
Mayıs	4.253,40	21.267,00	638,01
Haziran	4.253,40	25.520,40	638,01
Temmuz	4.253,40	29.773,80	638,01
Ađustos	4.253,40	34.027,20	739,37
Eylül	4.253,40	38.280,60	850,68
Ekim	4.253,40	42.534,00	850,68
Kasım	4.253,40	46.787,40	850,68
Aralık	4.253,40	51.040,80	850,68

Sözleşmeli personele uygulanacak gelir vergisi istisnasına ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı 21/03/2022 tarihli ve 1033761 sayılı yazısında konuya açıklık getirmiştir. Söz konusu yazı ile;

-193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesinde yer alan asgari geçim indirimi tutarının ilgilinin medeni durumuna göre farklılaşması sebebiyle; ilgili personel için hesaplanacak asgari geçim indirimi tutarının 2021 ve daha önceki yıllarda yayımlanan Hazine ve Maliye Bakanlığı genelgelerinde emsali memurun net maaşının hesabında dikkate alınmadığı ve asgari geçim indirimi tutarının belirlenen net ücrete sonradan ilave edilerek ödeneceği ilgili genelgelerde ayrıca belirtilmekte olduğu,

- 22/1/2022 tarihli ve (6) sıra No'lu Genelge ile duyurulan net ücret tavanlarına esas alınan emsali Devlet memurunun net ücretinin hesaplanmasında, 7349 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğe paralel olarak anılan Kanunla getirilen vergi istisnasının ayrıca dikkate alındığı,

ifade edilmiştir. **Yani 22/1/2022 tarihli genelgede yer alan net ücret tavanlarının belirlenmesinde gelir vergisi istisnası dikkate alınmıştır.**

3. Sözleşmeli Personel Ücret Hesabı

Mahalli idareler sözleşmeli personel ücretlerine ilişkin genelgelerde net ücret tavanları esas alındığından ücretlerin **netten brüte doğru** hesaplanması gerekmektedir. Aşağıda tavandan ücret alan bir avukatın (25 yıl hizmet, aile yardımı almayan) örnek ücret hesaplamalarına yer verilmiştir:

Tablo: Sözleşmeli Avukatın Ücret Hesabı (Ek Ödeme Hariç) (%15 Gelir Vergisi)

	GELİRLER		KESİNTİLER			
Net Ücret Tavanı	Brüt Ücret	Prim Kesintisi	Gelir Vergisi (%15)	Damga Vergisi	Vergi İstisnası	Net Maaş
8.557,24	10.894,58	1.525,24	1.405,40	44,71	638,01	8.557,24

Tablo: Sözleşmeli Avukatın Ücret Hesabı (Ek Ödeme Hariç) (%20 Gelir Vergisi)

	GELİRLER		KESİNTİLER			
Net Ücret Tavanı	Brüt Ücret	Prim Kesintisi	Gelir Vergisi (%20)	Damga Vergisi	Vergi İstisnası	Net Maaş

8.557,24	11.583,09	1.621,63	1.992,29	49,94	638,01	8.557,24
----------	-----------	----------	----------	-------	--------	-----------------

Tablo: Sözleşmeli Avukatın Ücret Hesabı (Ek Ödeme Dahil) (%15 Gelir Vergisi)

	GELİRLER		KESİNTİLER				
Net Ücret Tavanı	Brüt Ücret	Ek Ödeme	Prim Kesintisi	Gelir Vergisi (%15)	Damga Vergisi	Vergi İstisnası	Net M
8.557,24	10.894,58	3.355,09	1.525,24	1.405,40	70,18	638,01	11.88

Tablo: Sözleşmeli Avukatın Ücret Hesabı (Ek Ödeme Dahil) (%20 Gelir Vergisi)

	GELİRLER		KESİNTİLER				
Net Ücret Tavanı	Brüt Ücret	Ek Ödeme	Prim Kesintisi	Gelir Vergisi (%20)	Damga Vergisi	Vergi İstisnası	Net M
8.557,24	11.583,09	3.355,09	1.621,63	1.992,29	49,94	638,01	11.88

4. Sonuç ve Değerlendirme

Hazine ve Maliye Bakanlığının genelgesi ve 21/03/2022 tarihli görüş yazısı dikkate alındığında, 7349 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler sonrası mahalli idareler sözleşmeli personelinin net ücretlerinin hesabında vergi istisnasının dahil edildiği anlaşılmaktadır. Yukarıda avukat unvanlı sözleşmeli personel örneği üzerinden konu hakkında örnek hesaplamalar yapılmıştır.

Sözleşmeli personel ücretlerinin hesabında "ücret" ve "ek ödeme" olmak üzere iki temel gelir unsuru bulunmaktadır. Ek ödeme unsuru gelir vergisine tabi değildir. Ücret unsurunun ise gelir vergisine tabi olmakla birlikte asgari ücretten daha düşük belirlenemeyeceği dikkate alındığında, gelir vergisi istisnasının tamamı ücret unsuruna uygulanacaktır. Bu nedenle sözleşmeli personele bu unsurlara ilave olarak "sosyal denge tazminatı" ödemesi yapılması durumunda bu tazminata ayrıca gelir vergisi istisnası uygulanması mümkün olmayacaktır.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: etin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 ankaya ANKARA